

Riigi Teataja

Ilmub tarvidust mööda.

Toimetus ja tallus:	Tellimiste hind:	Kuulutuste ja teadaannete hind:
Riigi trükikojas, Niine tän. 11.	12 kuu peale 1200 mk.	Kohtukuulutused — 100 ja 200
Kontor on avatud kella 8—2.	6 „ „ 600 „	marka; kaotatud isikutunnistuste
Sealsamas lehe tellimiste vastu-	Üksik nr. kuni 32 lhk. 10 „	kuulutused — 50 marka; muud
võtmine. Kõnetraat: toimetus 445,	„ „ „ 48 „ 20 „	kuulutused iga mra-rida 8 marka.
kontor 232.	„ „ „ jne.	

Nr. 110.

Teisipäeval, 13. detsembril 1927 a.

Nr. 110.

I.

Sis u: Nr. 86. Välismaalaste mahajäänud varanduste korraldamise seadus.

Nr. 87. Eesti-Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu ja selle lõpuprotokollki kinnitamise seadus. — Leping, lõpuprotokoll, noodid.

II.

Määrus laiaroopalise raudtee jaamade juures asuvate tehharude nimestiku täiendamise kohta.

Otsus kaubaveotariif nr. 24 täiendamise kohta.

III.

Teadaanne muudatusest Harju maavolikogu koosseisus.

I.

Nr. 86. Riigikogu poolt 29. novembril 1927. a. vastuvõetud

Välismaalaste mahajäänud varanduste korraldamise seadus.

§ 1. Kohtu poolt Balti Eraseaduse § 517. alusel hooldamisele võetud või võetavad kinnisvarad ühes nende päraldistega ja vallasvaraga, mis kuuluvad omandusena või kruntrendi või põlise rendi alusel isikutele, kes ei ole Eesti vabariigi kodanikud ja Eestist ära olnud üle viie aasta, või kui neil selle aja jooksul ei olnud Eestis alalist elukohta, määratakse müügile vastava rahukogu juures linna või valla vaestelastekohtu ettepanekul, kui omanik, kruntrentnik või põline rentnik või ta õigustajarglane ei ilmu Eestisse ja ei nõua tagasi hooldamisele võetud varandust kuue kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse maksamahakkamisest, või arvates hooldaja-määramisest juhtumisel, kui hooldaja määratakse pärast käesoleva seaduse maksamahakkamist.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud varanduse hindesumma müügi jaoks määrab vaestelastekohus hooldaja ettepanekul. Ühe kuu jooksul pärast hindesumma määramist vaestelastekohtu poolt esitab hooldaja rahukogu esimehele ärakirja vaestelastekohtu määrusest

varanduse mütmise ja hindesumma kohta, mispeale rahukogu esimees määrab ühe kohaliku kohtupristavi müügi toimimiseks. Mütmimine sünnib Tsiv. kohtupidamise sead. §§ 1141.—1151., 1154., 1156.—1168. ja 1170. ettenähtud korras. Kui esmakordne müük ei lähe korda, määrab rahukogu teistkordse müügi kaks kuud hiljem. Teistkordsel mütmisel võidakse varandus ära müüa ka alla vaestelastekohtu hindesumma. Kui ka teistkordne müük ei lähe korda, tunnustab rahukogu varanduse kui vaibevara kohaliku linna, valla või alevi omavalitsuse omanduseks, saates viimasele ärakirja oma otsusest.

§ 3. Kui müük teostatud, lõpetatakse hooldamine ja müügist kõikide võlgade, maksude ja kulude tasumise järele ülejäänud summad hoiab vaestelastekohus alal seaduses ettenähtud korras.

§ 4. Kui omanik või ta õigustepärija ei ilmu 10 aasta jooksul, arvates varanduse hooldamisele määramisest, läheb hoiuleantud summa kohaliku linna, alevi või valla omavalitsuse omanduseks.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

Nr. 87. Riigikogu poolt 22. novembril 1927. a. vastuvõetud

Eesti-Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu ja selle lõpuprotokolli kinnitamise seadus.

§ 1. Eesti-Poola vaheline kauba- ja laevandusleping ja selle lõpuprotokoll, alla kirjutatud Tallinnas 19. veebruaril 1927. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu, selle lõpuprotokolli ja lepingu kohta käivate nootide prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

§ 3. Vabariigi Valitsust volitatakse käesoleva lepingu ratifikatsioonikirjade vahetamist ära ootamata lepingut ja selle lõpuprotokolli ajutiselt maksma panna vastastikkuse alusel.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär J. Piiskar.

Kauba- ja laevandusleping Eesti ja Poola vahel.

Eesti Vabariigi Valitsus
ühelt poolt, ja
Poola Vabariigi President
teiselt poolt,

juhitud ühetaoliselt soovist soodustada ja edendada läbikäimist kaubanduse ja laevanduse alal mõlema riigi vahel, otsustasid sõlmida kauba- ja laevanduslepingu ja nimetasid selleks oma täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Tema Ekstsellentsi härra Doktor Friedrich Akel'i, Välisministri,

Poola Vabariigi President:

Tema Ekstsellentsi härra François Charwat'i, Erakorralise Saadiku ja Täisvolilise Ministri,

kes, peale oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste esitamist vastastikku, kokku leppisid järgmiste artiklite kohta:

Artikkel esimene.

Ühe Lepinguosalise kodanikud, kes teise Lepinguosalise territooriumil asuvad või seal elavad, kasutavad enamsoodustatud riigi kodanikkudele antud käsitlust selles, mis puutub kaubanduse ja tööstuse asutamisse ja sel alal tegutsemisesse teise territooriumil, nende juriidilisesse seisukorda, nende vallas- ja kinnisvaradesse, üldse — nende õigustesse ja huvidesse tegutsemisel kaubanduse ja tööstuse alal. Nad võivad seal vabalt oma asju korraldada, kas isiklikult või vahetalitaja kaudu nende oma valikul, ilma et nad alluksid selles suhtes muudele kitsendustele, kui need, mis maksvates

Traité de Commerce et de Navigation entre l'Estonie et la Pologne.

Le Gouvernement de la République d'Estonie
d'une part, et
Le Président de la République de Pologne
d'autre part,

animés d'un égal désir de favoriser et de développer les relations commerciales et maritimes entre les deux pays, ont décidé de conclure un Traité de Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Estonie:

Son Excellence Monsieur le Docteur Frédéric Akel, Ministre des Affaires Étrangères,

Le Président de la République de Pologne:

Son Excellence Monsieur François Charwat, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article premier.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes, établis sur le territoire de l'autre ou y résidant, jouiront en ce qui concerne l'établissement et l'exercice du commerce et de l'industrie sur le territoire de l'autre, leur situation juridique, leurs biens mobiliers et immobiliers, en général, leurs droits et intérêts afférents à l'exercice du commerce et de l'industrie, du régime accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Ils seront libres d'y régler leurs affaires soit personnellement, soit par un intermédiaire de leur choix, sans être soumis à cet égard

seadustes ja määrustes ettenähtud ning mis on tarvitusel ühesarnaselt kõigi väljamaalaste kohta.

Artikkel II.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on vaba juurepääs kohtutele ja kõigile ametivõimudele, nii oma õiguste nõudmiseks kui ka nende kaitsmiseks, ja nad kasutavad selles suhtes kõiki õigusi ja eesõigusi, mis on antud riigi oma kodanikkudele. Nad võivad oma huvi- de kaitse otstarbel tarvitada advokaate või volinikke nende oma valikul.

Artikkel III.

Ühe Lepinguosalise kodanikud ei ole kohustatud teise Lepinguosalise territooriumil mingisuguseks sunduslikuks teenistuseks, olgu maa- või merevägedes, või rahvuslikus kaitse- või miilitsaväes. Nemad on vabastatud igasugustest, ükskõik mis laadi maksudest, mis isikliku sõjaväeteenistuse asemel pealepandud, igasugu isiklikkudest sõjaväelistest maksudest ja rekvisitsioonidest — kuid selles, mis puutub nende vallas- ja kinnisvara, mis neil seal riigis olemas, alluvad nemad sõjaväeliste rekvisitsioonidele ja sõjaväele korterandmise kohustusele samadel tingimustel, kui selle riigi oma kodanikud.

Artikkel IV.

1) Ühe Lepinguosalise kodanikud kasutavad teise Lepinguosalise territooriumil nii oma isiku kui ka oma vara, õiguste ja huvi- de suhtes selles, mis puutub igasugu maksudesse ja lõivudesse, samasugust käsitlust ja sama kaitset rahandusametivõimude juures, kui selle riigi oma kodanikud.

See eeskiri ei takista tarviduse korral sisse nõuda nõndanimetatud peatusmaksusid või politseivormaliteetide täitmisega ühenduses- olevaid maksusid.

2) Nad on vabastatud riiklikkudest sund- laenudest ja sundannetustest, mida võidakse peale panna sõja tarveteks või sõjast tingitud erakorraliste olukordade tõttu.

Artikkel V.

1) Kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid, siia hulka arvatud ka kinnitus- ja rahanduslikud seltsid, mis ühe Lepinguosalise seaduste järgi on seaduspäraselt asutatud ja missuguste asukoht on selle riigi territooriumil, kasutavad oma juriidilise seisukorra tunnustust teise Lepinguosalise territooriumil, tingimusel, et nad ei taotleks keelatud või kombulsvastast

à d'autres restrictions que celles prévues par les lois et règlements en vigueur et appliqués également à tous les étrangers.

Article II.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront libre accès auprès des Tribunaux et de toutes les autorités, tant pour réclamer que pour défendre leurs droits, et ils jouiront à cet égard, de tous les droits et privilèges dont jouissent les nationaux. Ils auront la faculté de se servir pour la sau- vegarde de leurs intérêts, d'avocats ou de mandataires choisis par eux-mêmes.

Article III.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes ne seront astreints sur le terri- toire de l'autre à aucun service obligatoire, soit dans les armées de terre ou de mer, soit dans les gardes ou milices nationales. Ils seront exempts de toute taxe, de quelque nature que ce soit imposée au lieu de service militaire personnel, de toutes prestations et réquisitions militaires personnelles, mais ils seront soumis, en ce qui concerne les biens meubles ou immeubles qu'ils possèdent dans le pays, aux réquisitions militaires et à la charge des logements militaires dans les mêmes conditions que les nationaux.

Article IV.

1) Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre, tant pour leurs personnes que pour leurs biens, droits et intérêts, en ce qui concerne les impôts et droits de toute sorte, du même traitement et de la même protection auprès des autorités financières que les natio- naux.

Cette disposition ne fait pas obstacle à la perception, le cas échéant, soit des taxes dites de séjour, soit des taxes afférentes à l'accomplissement des formalités de police.

2) Ils seront dispensés du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles causées par la guerre.

Article V.

1) Les sociétés commerciales et industriel- les, y compris les sociétés d'assurance et fi- nancières, qui d'après les lois d'une des Par- ties Contractantes sont valablement consti- tuées et qui ont leur siège social sur son territoire, verront leur existence juridique reconnue sur le territoire de l'autre Partie, pourvu qu'elles ne poursuivent pas un but

sihti, ja neil on, alistudes seadustele ja määrustele, vaba ja hõlbus juurepääs kohtutele, et seal asja algatada või end kaitsta.

2) Kummagi Lepinguosalise poolt niiviisi tunnustatud kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid võivad, alludes teise Lepinguosalise seadustele ja määrustele, ennast selle viimase territooriumil sisseseada, seal filiaale ja osakonde avada ja oma kaubandust ja tööstust teostada. On siiski kokku lepitud, et kaubandus- ja tööstusharudele, missugustel üldkasulik iseloom, kui ka kinnitusseltsidele ja rahandusseltsidele tegevusloa andmine sünnib eriliste kitsendustega, mis on maksvad kõikide riikide kohta.

3) Need seltsid, kui neile kord juba tegevusloa antud, vastava riigi territooriumil maksvate või tulevikus maksmapandavate seaduste kohaselt, ei allu muudele või kõrgematele maksudele ega kontributsioonidele ega üldse ükskõik missugustele fiskaalkoormatistele, kui need, mida peale pannakse oma riigi seltsidele.

4) Nad on vabastatud riiklikkudest sundlaenudest ja sundannetustest, mida võidakse peale panna sõja tarveteks või sõjast tingitud erakorraliste olukordade tõttu. Mis puutub vallas- või kinnisvara, mida nimetatud seltsid selles riigis omavad, siis alluvad need sõjaväelistele rekvisitsioonidele ja sõjaväele korteriandmise kohustusele samadel tingimustel, kui selle riigi oma seltsid.

Artikkel VI.

Teise Lepinguosalise kodanikud või kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid, kelle asukoht on selle riigi territooriumil, alluvad artiklites 4. ja 5-das ettenähtud maksudele, lõivudele ja kontributsioonidele ainult selle aktiiva pealt, mis leidub riigis, kus need maksud, lõivud ja kontributsioonid sisse seatud, või selle kaubandus- ja tööstusala pealt, mille nad seal tegutsevad, või selle tulu pealt, mis nad seal saavutavad.

Artikkel VII.

Sisemised maksud ja lõivud, mis võetakse Riigi, Omavalitsuste ja kehakondade kasuks, mis praegu või tulevikus lasuvad produktsioonil, kaupade valmistamisel või mõnesuguse kaubaartikli tarvitamisel ühe Lepinguosalise territooriumil, ei või teise Lepinguosalise saadusi, kaupaid või kaubaartikleid koormata suuremal ega raskemal kujul, kui enamsoodustatud riigi samasuguseid saadusi, kaupaid või kaubaartikleid.

illicite ou contraire aux mœurs, et auront, en se conformant aux lois et règlements, libre et facile accès auprès des Tribunaux, soit pour y intenter une action, soit pour s'y défendre.

2) Les sociétés commerciales et industrielles ainsi reconnues par chacune des Parties Contractantes pourront, en se soumettant aux lois et règlements de l'autre, s'établir sur le territoire de cette dernière, y fonder des filiales et succursales et y exercer leur commerce et leur industrie. Il est toutefois entendu que l'admission des branches de commerce et des industries ayant un caractère d'utilité générale ainsi que des sociétés d'assurance et des sociétés financières sera régie par des restrictions spéciales applicables à tous les pays.

3) Ces sociétés une fois admises conformément aux lois et prescriptions qui sont ou seront en vigueur sur le territoire du pays respectif, ne seront soumises ni à des taxes, ni à des contributions, ni en général à des redevances fiscales, quelles qu'elles soient, autres ou plus élevées que celles imposées aux sociétés du pays.

4) Elles seront dispensées du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles, causées par la guerre. En ce qui concerne les biens meubles ou immeubles que les dites sociétés possèdent dans le pays, celles-ci seront soumises aux réquisitions militaires et à la charge des logements militaires dans les mêmes conditions que les sociétés nationales.

Article VI.

Les ressortissants de l'autre Partie Contractante ou les sociétés commerciales et industrielles qui ont leur siège social sur son territoire ne peuvent être soumis aux impôts, taxes et contributions mentionnés aux articles IV et V, que sur l'actif se trouvant dans les pays où ces impôts, taxes et contributions sont établis ou en raison d'un commerce ou d'une industrie qu'ils y exercent ou de quelque revenu qu'ils y touchent.

Article VII.

Les taxes et droits intérieurs perçus pour le compte de l'État, des Communes, des Corporations qui grèvent ou grèveront la production, la préparation des marchandises ou la consommation d'un article sur le territoire de l'une des Parties Contractantes, ne pourront pas frapper les produits, marchandises ou articles de l'autre Partie d'une manière plus forte ou plus gênante que les produits, marchandises ou articles de la même espèce de la nation la plus favorisée.

Artikkel VIII.

1) Kõik ühe Lepinguosalise tolliterritooriumilt päritolevad ja sealt tulevad loodus- või tööstussaadused, mida teise Lepinguosalise tolliterritooriumile sisse veetakse, olgu nad määratud tarvitamiseks, ladussepanemiseks, reeksporteerimiseks või transiidiks, saavad, käesoleva lepingu kestvusel, niisuguse käsitluse osaliseks, mis antud või tulevikus antakse enamsoodustatud riigile ning eriti ei või neile milgi juhtumisel peale panna muid või kõrgemaid maksusid, koefitsiente, lisamaksusid, majoratsioone või teisi lõivusid, ega ka muid kitsendusi, kui need, mis on pandud või tulevikus peale pannakse enamsoodustatud riigi saadustele ja kaupadele.

2) Ühte Lepinguosalisest riiki sihitud väljavedu ei võida teise Lepinguosalise poolt koormata muude või kõrgemate maksudega või lõivudega, kui need, mis tarvitusel samasuguste asjade väljaveol ses suhtes enamsoodustatud riikidesse, ega või see väljavedu alluda teistele kitsendustele.

3) Järjelikult kohustuvad mõlemad Lepinguosalsed viibimata ja tingimusteta teisele Lepinguosalisele andma iga soodustust ja eesõigust ja iga maksude ning lõivude alandamist, mis eelnimetatud suhetes antud või tulevikus antakse kas alaliselt või ajutiselt, mõnele kolmandale riigile.

4) Käesoleva artikli eeskirjad ei käi:

- a) eesõiguste kohta, mis antud või tulevikus antakse kummagi Lepinguosalise poolt piirikaubanduse alal naaberriikidega,
- b) eriliste soodustuste kohta, mis järelduksid tolliliidust mõnesuguse kolmanda riigiga,
- c) ajutise tollikorra kohta poola ja saksa osade vahel Ülemsileesias,
- d) igasuguste tolli eelistus- või ükskõik mis laadi kergendus-soodustuste kohta, mida Eesti annud või võiks anda Soomele ja Lätile, tähelepanes neid erilisi tingimusi, mis nende riikide vahel olemas,
- e) eriliste soodustuste kohta, mis antud või tulevikus antakse kummagi Lepinguosalise poolt Leedule.

Artikkel IX.

1) Selleks, et oma riigi originaalsaadustele reserveerida eeltoodud eeskirjade soodustust, ning et ärahoida seda, et niisugustest riikidest päritolevad saadused, kes seda soodustust ei kasuta, nende territooriumi oma kaubateeks

Article VIII.

1) Tous les produits du sol ou de l'industrie, originaires et en provenance du territoire douanier de l'une des Parties Contractantes qui seront importés sur le territoire douanier de l'autre Partie, destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Traité, au traitement accordé ou à accorder à la nation la plus favorisée et ne pourront notamment, en aucun cas, être soumis à des droits, coefficients, surtaxes, majorations ou autres taxes plus élevées ni à des restrictions autres que celles qui frappent ou frapperont les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

2) Les exportations à destination du pays de l'une des Parties Contractantes ne seront grevées par l'autre Partie de droits ou taxes autres ou plus élevés que ceux qui sont appliqués à l'exportation des mêmes objets dans le pays le plus favorisé à cet égard, ni soumises à d'autres restrictions.

3) Chaque Partie s'engage donc à faire bénéficier immédiatement et sans conditions, l'autre de toute faveur, de tout privilège et de toute réduction de droits ou de taxes qu'elle a déjà accordé ou pourrait accorder à l'avenir sous les rapports susmentionnés, à titre permanent ou temporaire à une tierce nation.

4) Les dispositions fixées par cet article ne s'appliquent pas:

- a) aux privilèges qui ont été ou seront accordés ultérieurement par chacune des Parties Contractantes dans le trafic frontière avec les pays limitrophes;
- b) aux faveurs spéciales, résultant d'une union douanière avec un état tiers;
- c) au régime douanier provisoire entre les Parties polonaise et allemande de la Haute Silésie;
- d) au bénéfice de toute préférence douanière ou facilités de quelque nature qu'elles soient que l'Estonie a accordés ou pourrait accorder à la Finlande et à la Lettonie en vue des conditions spéciales qui existent entre ces pays;
- e) aux faveurs spéciales qui ont été ou seront accordées par l'une des Parties Contractantes à la Lithuanie.

Article IX.

1) Pour réserver aux produits originaires de leurs Pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus, et pour éviter que les produits originaires du pays qui ne jouissent pas dudit bénéfice puissent emprunter la voie de leur

ei võtaks, on Lepinguosalistel õigus nõuda, et nende territooriumile sisseveetavad saadused ja kaubad oleksid varustatud päritolutunnistusega, mis tõendaks, kui on tegemist loodus-saadusega — et ta on teise Riigist pärit, ja kui on tegemist tööstussaadusega, siis et teise Riigi tootesainete väärtus kui ka ümbertöötamise kulu moodustavad vähemalt poole sellest väärtusest.

2) Päritolutunnistusi annavad välja kas asjaomased valitsusevõimud või kaubanduskojad, kuhu kaubasaatja kuulub, või iga muu organ või ühing, keda sihtriiki vastuvõtavaks tunnistanud. Päritolutunnistused legaliseeritakse sihtmaa diplomaatilise või konsulaar-esitaja poolt.

Artikkel X.

1) Lepinguosalised lepivad kokku, et kitsendused ja keelud, mis teatavate kaupade sisse- ja väljavedu puudutavad ning on sisse seatud praeguste majandustingimuste tõttu, hoitakse alal ainult selle aja kestel ja niisugusel määral, kui see nimetatud tingimuste tõttu möödapääsemata tarviline.

2) On siiski kokku lepitud, et Lepinguosalistel on õigus niisuguseid sisse- või väljaveo keelusid või kitsendusi sisseseadada, mis puudutavad:

- a) Riigi avalikku korda või sisemist ehk välist julgeolekut,
- b) avalikku tervishoidu või abinõusid loomade ja taimete haiguste ärahoidmiseks,
- c) kaupsid, mis on riikliku monopoli objektiks.

Artikkel XI.

1) Esemad, mis kuuluvad sisseveotollide alla ja mida kasutatakse kaubamustriteks, välja arvatud keelatud kaubad, lastakse kummaltki poolt ajutiselt sisse tollivabalt, kusjuures sisseveotollide summa deponeeritakse või antakse kautsjoneeritud kohustus, millega kindlustatakse tarbekorral tollidemaksmist, tingimusel, et saaks täidetud tolli vorminõuded, mis on tarvilikud, et rätelist reeksportatsiooni kindlustada tähtaja kestel, mis sisseveo Riigi seadusandluses ette nähtud; Lepinguosalised lepivad siiski kokku, et nimetatud tähtaeg ei või olla alla kuut kuud. Mis puutub nimetatud vormaliteetidesse, siis kindlustatakse selles vastastikku enamsoodustatud riigi käsitus.

2) Tunnusmärgid, mis pealepandud kaubamustritele ühe Lepinguosalise ametivõimu poolt, tunnustatakse nende identsuse äramää-

territoire, les Parties Contractantes auront la faculté d'exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine attestant, s'il s'agit d'un produit naturel qu'il est originaire de l'autre pays, et s'il s'agit d'un produit manufacturé que la moitié au moins de sa valeur est représentée par la valeur de matériaux originaires de l'autre Pays ainsi que le coût de la transformation.

2) Les certificats d'origine seront délivrés, soit par les autorités gouvernementales compétentes, soit par les Chambres de Commerce dont relève l'expéditeur, soit par tout autre organe ou groupement que le pays destinataire aura agréé; ils seront légalisés par un représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire.

Article X.

1) Les Parties Contractantes sont convenues que les restrictions et prohibitions concernant l'importation et l'exportation de certaines marchandises et établies par suite des conditions économiques actuelles ne seront maintenues que pendant le temps et dans la mesure rendus indispensables par lesdites conditions.

2) Il est entendu toutefois, que les Parties Contractantes auront la faculté d'établir des prohibitions ou restrictions relatives à l'importation ou à l'exportation visant:

- a) l'ordre public ou la sécurité intérieure ou extérieure de l'État,
- b) la santé publique ou des mesures de précaution contre les maladies des animaux et végétaux,
- c) des marchandises qui font l'objet d'un monopole d'État.

Article XI.

1) Les objets passibles de droits d'entrée et servant d'échantillons, à l'exception des marchandises prohibées, seront admis de part et d'autre en franchise temporaire, moyennant consignation des droits d'entrée ou engagement cautionné garantissant le paiement éventuel de ces droits, sous réserve de l'observation des formalités douanières nécessaires pour en assurer la réexportation intégrale dans un délai prévu par la législation nationale du Pays d'importation; toutefois les Parties Contractantes sont convenues que le dit délai ne peut être inférieur à six mois. En ce qui concerne lesdites formalités, le traitement de la nation la plus favorisée est réciproquement garanti.

2) Les marques de reconnaissance apposées aux échantillons par les autorités de l'une des Parties Contractantes seront pour l'établisse-

ramiseks teise Lepinguosalise ametivõimude poolt, siiski sel tingimusel, et neil on igal juhtumisel, kus see neile tarvilik näib olevat, õigus mustreid lisatunnusmärkidega varustada.

3) Selle vabastuse kasutamist võib keelata neile kaubareisijatele ja kaubamajadele, kes seatud tingimustega ei arvesta.

Artikkel XII.

1) Kummagi Lepinguosalise kaupmeestel, vabrikantidel ja teistel valmistajatel, kes nende oma riigi asjaomaste ametivõimude poolt väljaantud legitimatsioonikaardi ettenäitamisega tõestavad, et neil seal lubatud on omal kaubandus- või tööstusalal tegutseda ja nad seal selleks seaduslikke maksusid maksavad, on õigus teha, olgu isiklikult või nende teenistuses olevate kaubareisijate kaudu, ostusid teise Lepinguosalise territooriumil viimase kaupmeeste või produtseerijate juures või avalikkudes müügikohtades, ilma et nad selleks peaksid mingisugust erimaksu maksma. Samuti võivad nemad tellimisi vastu võtta äriemeeste ja teiste isikute juures, kes oma kaubanduse ja tööstuse tarveteks küsimusesolevaid kaupasad kasutavad.

2) Legitimatsioonikaardid antakse välja vastavalt lepingu lisas äratähendatud kavale.

3) Lepinguosalised teadustavad vastastikku nende ametivõimude nimed, kes volitatud legitimatsioonikaarte väljaandma, samuti ka need eeskirjad, missugustele kaubareisijad oma kaubanduslikul tegevusalal peavad alistuma.

4) Ülaltoodud eeskirjad ei ole maksvad rändtöösturite kohta, ega ka tellimiste laialikandmise või otsimise kohta isikute juures, kes tööstuse ega kaubanduse alal ei tegutse, kusjuures kumbki Lepinguosalistest reserveerib selles suhtes oma seadusandlusele täieliku vabaduse.

Artikkel XIII.

Lepinguosalised kohustuvad selles, mis puutub transiidi tingimustesse, vastastikku oma vahekorras tarvitusele võtma Barcelonas 21. aprillil 1921. a. sõlmitud Transiidivabaduse Konventsiooni ja Statuudi eeskirjade maksvust, kindlustades sel alal teineteisele enamsoodustatud riigi käsitluse.

Artikkel XIV.

Kaubad, mis ühest lepinguosalisest Riigist tulevad või mis sinna sihitud, kasutavad veol raudteid mööda teise Lepinguosalise territooriumi.

ment de leur identité reconnues par les autorités de l'autre Partie, bien entendu toutefois que celles-ci auront la faculté dans tous les cas où cela leur paraîtra nécessaire d'y apposer des marques de reconnaissance supplémentaires.

3) Le bénéfice de cette franchise peut être retiré aux voyageurs et aux maisons de commerce qui ne se conforment pas aux conditions établies.

Article XII.

1) Les négociants, les fabricants et autres producteurs de l'une des Parties Contractantes qui prouvent par la présentation d'une carte de légitimation délivrée par les autorités compétentes de leur pays qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et y payent les contributions légales à cet effet auront le droit de faire, soit personnellement, soit par des commis-voyageurs à leur service, des achats sur le territoire de l'autre Partie chez des négociants ou producteurs ou dans les locaux de vente publics, sans être astreints à acquitter à cet effet une taxe spéciale. Ils pourront aussi prendre des commandes chez les négociants ou autres personnes qui pour leur commerce ou leur industrie utilisent les marchandises en question.

2) Les cartes de légitimation seront délivrées conformément au modèle de l'annexe.

3) Les Parties Contractantes se donneront réciproquement connaissance des autorités chargées de délivrer les cartes de légitimation, ainsi que des dispositions auxquelles les commis-voyageurs doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

4) Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industriels ambulants, non plus qu'au colportage et à la recherche des commandes chez des personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, chaque Partie se réservant à cet égard entière liberté à sa législation.

Article XIII.

En ce qui concerne les conditions du transit les Parties Contractantes s'engagent à appliquer réciproquement dans leurs relations les dispositions de la Convention et Statut sur la liberté du Transit, signés à Barcelone le 21 avril 1921, en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XIV.

Les marchandises en provenance ou à destination de l'une des Parties Contractantes jouiront quant aux transports par chemins de

riumil kõiges, mis puutub saatmisesse, transpordikuludesse, avalikkudesse maksudesse transpordi pealt ja üldse igas muus suhtes enamsoodustatud riigi käsitlust.

On kokku lepitud, et sama käsitus antakse vastastikku ka isikutele ja pagasile.

Artikkel XV.

1) Kummagi Lepinguosalise lipu all sõitvad laevad ja nende koormad kasutavad teise Lepinguosalise territoriaalvetes igas suhtes sama käsitlust, kui oma riigi laevad ja nende koormad, vaatamata sellele, missugune on nimetatud laevade lähte- või sihtkoht, või samuti missugune on nende koormate päritolu- või sihtkoht. Sellest järgneb nimelt, et ühe Lepinguosalise laevad ja nende koormad ei allu teise Lepinguosalise territooriumil ükskõik mis laadi või nimetusega maksudele või koormatistele, mida võetakse või mida tuleb võtta Riigi, omavalitsuste või mingisuguste Riigi poolt lubatud asutuste kasuks, muudele või kõrgematele kui need, mis käivad oma riigi laevade ja nende koormate kohta.

2) On kokku lepitud, et oma riigi laevadele ei anta ühtegi eesõigust ega soodustust, mis ei ole samal ajal antud ka teise Lepinguosalise laevadele, kõiges selles, mis puutub laevade paigutamisesse, nende laadimisse ja ümberlaadimisse sadamates, reididel, lahes ja basseinides ja üldse kõigisse vorminõuetesse ja eeskirjadesse, missugustele võivad alluda kaubalaevad, nende ekipaashid ja koormad, kuna Lepinguosaliste tahtmine on, et selles suhtes nende laevu käsitletak täielise ühesuguse alusel.

3) Kõik eesõigused ja kergendused, mida kumbki Lepinguosalistest annab ses suhtes mõnesugusele kolmandale riigile, hakkavad maksma samal ajal ja reservatsioonideta, ka teise Lepinguosalise kohta. Siiski on tehtud erand käesoleva artikli eeskirjadest:

- a) selles, mis puutub neisse soodustustesse, mida üks või teine Lepinguosalistest on annud või annab omamaa kaaluse või selle saaduste kohta;
- b) selles, mis puutub rannalaevasõitu, mille alal Lepinguosalsed annavad teineteisele enamsoodustatud riigi käsitluse;

fer sur le territoire de l'autre Partie en ce qui concerne l'expédition, les prix de transport, les taxes publiques relatives aux transports et à tous autres égards du traitement de la nation la plus favorisée.

Il est entendu que le même traitement sera accordé réciproquement aux personnes et bagages.

Article XV.

1) Les navires et bateaux battant le pavillon de l'une des Parties Contractantes et leurs cargaisons jouiront dans les eaux territoriales de l'autre Partie sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination desdits navires et bateaux, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires et bateaux de l'une des Parties et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçue ou à percevoir soit au profit de l'État, soit au profit des communes ou d'institutions quelconques, habilitées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux navires nationaux et à leurs cargaisons.

2) En ce qui concerne le placement des navires et bateaux, leur chargement et déchargement dans les ports, rades, havres et bassins et en général pour toutes les formalités et dispositions quelconques auxquelles peuvent être soumis des bâtiments de commerce, leurs équipages et leur cargaisons, il est convenu qu'il ne sera accordé aux bâtiments nationaux aucun privilège ni aucune faveur qui ne le soit également à ceux de l'autre État, la volonté des Parties étant qu'aussi sous ce rapport leurs bâtiments soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

3) Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties pourra accorder sous l'un des rapports susvisés à une tierce puissance seront appliqués, simultanément et sans réserves, à l'autre Partie. Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

- a) en ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux Pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;
- b) en ce qui concerne le cabotage, pour lequel les Parties Contractantes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée;

c) selles, mis puutub kergendustesse, maksuandustesse või tagasimaksudesse, mida kumbki Lepinguosaline oma kodanikkudele annab preemiaana kodumaa laevaehituse arendamiseks.

4) Lepinguosalisel lepivad kokku, et käesoleva artikli eeskirjad ei ole maksivad laevaõidu kohta navigatsiooniks kõlblikkudel sisevõistel või kunstlikkudel teedel.

Artikkel XVI.

1) Laevade riikkondsust tunnustatakse mõlemalt poolt nende dokumentide ja tunnistuste järgi, mis selleks kummagi Riigi asjaomaste ametivõimude poolt välja antud, vastavalt kummagi Riigi seadustele ja määrustele.

2) Laevamõõtkirjad ja muud laevamõõtmisdokumendid, mis ühe Lepinguosalise poolt välja antud, tunnustatakse teise Lepinguosalise poolt, vastavalt erikokkulepetele, mis Lepinguosaliste vahel sõlmitakse.

Artikkel XVII.

Kummagi Lepinguosalise laevad, mis teise Lepinguosalise sadamatesse tulevad ja mis seal tahavad maha laadida ainult ühe osa oma koormast, võivad, kooskõlas vastava riigi seaduste ja määrustega kas sama või mõne teise riigi mõnesse teisse sadamasse sihitud osa kaubast endal peal pidada ja seda reeksporteerida, ilma et nad oleksid sunnitud maksma muid või kõrgemaid maksusid kui need, mis sarnasel juhtumisel peale pannakse selle riigi oma või mõnesuguse muu riigi laevadele. Samad laevad võivad samuti mõnesuguses sadamas endale koorma peale laadida ja laadimist jätkata või täiendada mõnes teises või mitmes muus sama riigi sadamas, ilma et nad oleksid sunnitud tasuma muid või kõrgemaid maksusid kui need, missugustele alluvad samasugustel juhtumistel selle riigi oma või enamsoodustatud riigi laevad.

Artikkel XVIII.

1) Kui ühe Lepinguosalise laev teise Lepinguosalise vetes madalikule jookseb või hakkub, kasutab see laev, tema reisijad ja koorem samasuguseid soodustusi ja vabastusi, mida vastava riigi seadused ja määrused samasugustel olukordadel annavad või tulevikus võivad anda selle riigi oma või enamsoodustatud riigi laevadele. Samal mõõdul kui oma

c) en ce qui concerne les facilités, détaxes ou ristournes que chacune des Parties Contractantes pourrait consentir à ses ressortissants comme prime à la construction navale nationale.

4) Les Parties Contractantes sont d'accord que les stipulations de cet article ne s'appliquent pas à la navigation sur les voies navigables intérieures ou artificielles.

Article XVI.

1) La nationalité des navires et bateaux sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des États respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque Pays.

2) Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge délivrés par l'une des Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux qui seront conclus entre les Parties Contractantes.

Article XVII.

Les navires de chacune des Parties Contractantes qui entreront dans un des ports de l'autre Partie et qui n'y voudraient décharger qu'une partie de leur cargaison, pourront en se conformant aux lois et règlements du pays respectif conserver à leur bord la partie de la cargaison qui serait destinée à un autre port, soit du même pays, soit d'un autre pays et la réexporter sans être astreints à payer des droits autres ou plus élevés que ceux qui seront perçus des bâtiments nationaux ou de ceux d'un autre pays dans le même cas. Les mêmes navires pourront également charger leur cargaison dans un port et la continuer ou la compléter dans un autre ou plusieurs autres ports du même pays sans être astreints à payer des droits autres ou plus élevés que ceux auxquels sont soumis dans le même cas les navires nationaux ou ceux de la nation la plus favorisée.

Article XVIII.

1) Si un navire ou bateau de l'une des Parties Contractantes s'est échoué ou a fait naufrage dans les eaux de l'autre État, le navire ou bateau, ses passagers et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accordent ou accorderont dans les circonstances analogues, aux navires et bateaux nationaux ou à ceux de

riigi kodanikkudele antakse abi ja toetust kaptenile ja meeskonnale, nii neile endile, kui ka laevadele, reisijatele ja koormale.

2) Mis puutub päästmismaksudesse, siis käiakse selle riigi seadusandluse järgi, kus päästmine aset leidnud.

3) Hukkunud või madalikule jooksnud laevalt päästetud kaubad ei allu ühelegi tollimaksule, välja arvatud siis, kui nad on määratud tarvitamiseks siseriigis.

Artikkel XIX.

Käesoleva lepingu artiklites sisalduvaid vastupidiseid eeskirju puudutamata kindlustavad Lepinguosalisel teineteisele vastastikku enamsoodustatud riigi käsitluse kõiges, mis puutub administratiivsetesse või vorminõuetesse, mis tarvitusele võetud käesoleva lepingu eeskirjade täitmiseks.

Artikkel XX.

Ühe Lepinguosalise kodanikud kasutavad teise Lepinguosalise territooriumil selle riigi oma kodanikkudega võrdsuse alusel töökaitse, sotsiaalse abi, töö-õnnetuste tasu, sotsiaalse kinnituse kui ka tööpuuduse abi kohta käivate seaduste ja määruste soodustusi. Lepinguosaliste kodanikkudel ja juhtumise korral ka nende perekondadel on õigus toetusraha peale, mis tingitud õigusest saada kahjutasu töö-õnnetuse korral, või mis põhjeneb kinnitamisel töö-õnnetuse korral, või kinnitamisel töövõimetuse, vanaduse ja surma juhtumise vastu, vaatamata selle peale, missuguses riigis nad viibivad pärast seda, kui nad omandanud õiguse toetusraha peale.

Nimetatud vastastikuse käsitluse põhimõtete maksmapanemiseks tarvituselevõetavad üksikasjalised eeskirjad pannakse maksuma erikokkuleppega mõlema Lepinguosalise asjast ametivõimude vahel.

Artikkel XXI.

Poola Valitsus, kellele kuulub Versailles'i lepingu art. 104-da ja Pariisi konventsiooni, 9.XI.20, Poola ning Danzigi Vabalinna vahel, artiklite 2. ja 6-da põhjal Danzigi Vabalinna asjade ajamise kindlustamine, reserveerib endale õiguse deklareerida, et Vabalinn on käesoleva lepingu osaline ning et viimane kanda võtab kohustused ning omandab õigused, mis sellest järgnevad.

la nation la plus favorisée. Il sera donné, dans la même mesure qu'aux nationaux, aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour eux-mêmes que pour le navire ou bateau, les passagers et la cargaison.

2) En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

3) Les marchandises sauvées d'un navire ou bateau échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient admises à la consommation intérieure.

Article XIX.

Sauf stipulations contraires contenues dans les articles du présent Traité, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement en tout ce qui concerne les diverses formalités, administratives ou autres, rendues nécessaires par l'application des dispositions contenues dans le présent Traité, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XX.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes bénéficieront, sur le territoire de l'autre Partie, sur la base d'égalité avec les nationaux, des lois et règlements relatifs à la protection du travail, à l'assistance sociale, à la réparation des accidents du travail, aux assurances sociales ainsi qu'à l'assistance aux chômeurs. Ont droit aux prestations à titre d'assurance ou de réparation des accidents du travail ainsi que d'assurance contre l'incapacité du travail et en cas de vieillesse et de décès, les ressortissants des Parties Contractantes et éventuellement leurs familles sans égard au pays où ils résident après avoir acquis le droit aux prestations.

Des dispositions détaillées à prendre au sujet de l'application des principes susmentionnés de réciprocité de traitement seront réglées par un accord spécial entre les autorités compétentes des deux pays contractants.

Article XXI.

Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires de la Ville Libre de Dantzig en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig du 9.XI.20, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie Contractante du présent Traité et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant.

See reservatsioon ei käi käesoleva lepingu nende eeskirjade kohta, mida Poola Vabariik sõlmib Danzigi Vabalinna suhtes, kooskõlas oma õigustega, mis sellekohastest lepingutest järelduvad.

Artikkel XXII.

1) Käesolev leping ratifitseeritakse ja ta ratifikatsioonikirjad vahetatakse Varssavis niipea kui võimalik.

2) Ta astub jõusse kolmekümnendal päeval peale ratifikatsioonikirjade vahetamist.

3) Leping on sõlmitud üheks aastaks, missugune aeg hakkab jooksmas lepingu jõusseastumise päevast. Teda pikendatakse vaikiva nõusolekuga määramata ajaks, kui ta ei ole üles öeldud ühe Lepinguosalise poolt vähemalt kolm kuud enne selle üheaastase tähtaja möödumist. Vaikiva nõusolekuga pikendamise puhul jätab kumbki Lepinguosaline endale õiguse igal ajal käesolevat lepingut ülesöelda selleks, et see tühistuks kaks kuud pärast ülesütlemist.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale lepingule allakirjutanud.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaris, 19. veebruaril tuhat üheksasada kaksikümmend seitse.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions du présent Traité lesquelles la République de Pologne contracte en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig, conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

Article XXII.

1) Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

2) Il entrera en vigueur le trentième jour après l'échange des ratifications.

3) Le traité est conclu pour la durée d'un an, ce délai commençant à courir à partir de la date de la mise en vigueur. Il sera prorogé par voie de tacite reconduction pour une période indéterminée, s'il n'est dénoncé par une des Parties Contractantes trois mois au moins avant l'expiration de cette période annuelle. En cas de prorogation par voie de tacite reconduction, chacune des Parties Contractantes se réserve la facilité de dénoncer le présent Traité à tout moment pour prendre fin deux mois après.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Tallinn, en double exemplaire le 19 février mil neuf cent vingt-sept.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Lisa.

Riigi nimetus

Väljaandja ametivõim

Legitimatsioonikaart kaubareisijatele

(maksev kaksteist kuud väljaandmise päevast arvates).

Maksev: : Eestis
: Poolas

Kaardi nr.

Käesolevaga tõendatakse, et selle kaardi omanik

Hra sündinud

kelle elukoht on uul. nr.

omab (1)

Firma nimetuse all

(2) on kaubareisija : kaubamaja teenistuses

: kaubamajade teenistuses

..... (kus)

kes : omab (1)

: omavad

Firma nimetuse all

Kuna selle kaardi omanik kavatseb nimetatud riikides vastuvõtta tellimisi ja oste teha ülalnimetatud kaubamaja (de) tarvis, siis tunnistatakse, et ülalnimetatud kaubamajal (del) on õigus oma tööstus- ja oma kaubandusalal tegeva olla (kus) ja maksab (vad) seal selleks seaduslikke maksusid.

..... 192.....

(kuupäev)

Väljaandja ametivõimu allkiri.

Kaardi omaniku
tunnusmärgid:

Vanadus

Kasv

Juuksed

Eritunnusmärgid

kaardi omaniku
päevapilt

Kaardi omaniku allkiri.

(1) Vabriku või kaubandusettevõtte liik.

(2) N.B. Tuleb täita ainult vormulaari lahter 1, kui kaardi omanik on kaubandus- või tööstusettevõtte juht, ja lahter 2. siis, kui kaardi omanik on kaubareisija.

Annexe.

Nom de l'État

Autorité de délivrance

Carte de légitimation pour voyageurs de commerce

(valable pendant douze mois à compter de la date de délivrance).

Bon pour

: L'Estonie

No. de la carte

: La Pologne

Il est certifié par la présente que le porteur de cette carte

M né à

demeurant à rue No

possède (1)

Sous la raison de commerce

(2) est commis-voyageur au service : de la maison

: des maisons

à

qui : possède (1)

: possèdent

sous la raison de commerce

Le porteur de cette carte se proposant de recueillir des commandes dans les pays susvisés et de faire des achats pour la (les) maison (s) dont il s'agit, il est certifié que ladite (lesdites) maison (s) est (sont) autorisée (s) à pratiquer son (leurs) industrie (s) et son (leurs) commerce (s) à (.....) et y paie (nt) les contributions légales à cet effet.

..... le 192.....

Signature de l'autorité de délivrance.

Signalement du porteur:

Age

Taille

Cheveux

Signes particuliers

photographie
du
porteur

Signature du porteur.

(1) Indication de la fabrique ou du commerce.

(2) N.B. On ne doit remplir que la rubrique 1 du formulaire lorsqu'il s'agit du chef d'un établissement commercial ou industriel et la rubrique 2 lorsqu'il s'agit d'un commis-voyageur.

(Cette pièce doit être établie en double exemplaire.)

Lõpuprotokoll.

Enne Eesti ja Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu allakirjutamisele asumist, leppisid allakirjutanud täisvolinikud kokku alljärgneva kohta:

I. Mis puutub artiklitesse II ja V.

On kokku lepitud, et artikkel II. eeskirjad, mille järgi mõlema Lepinguosalise kodanikkudel on õigus esineda kohtutes ühesarnasuse alusel selle oma riigi kodanikkudega, samuti ka artikkel V. eeskirjad seltside vaba juurepääsu kohta kohtutele, ei ole maksvad maksuta kohtuliku abiandmise ega „cautio judicatum solvi“ äräjätmise kohta, kuna need küsimused on reserveeritud erikokkulepetele.

Samuti on Lepinguosalised kokkuleppel selles, et käesoleva lepingu artikkel II. eeskirju, mis kindlustavad kummagi Lepinguosalise kodanikkudele rahvusliku käsitluse, tuleb niiviisi mõista, et need eeskirjad ei riiva milleski Lepinguosaliste territooriumitel maksvaid seadusi ega määrusi, mis on maksvad ühetaoliselt kõigi väljamaalaste kohta.

II. Mis puutub artikkel VIII.

Juhtumisel, kui üks Kõrgetest Lepinguosalistest kavatses sõlmida ühe naaberriigiga (peale juhtumiste, mis ettenähtud artikkel VIII. neljandas lõikes) kaubalepingu, või muu kaubandusliku kokkuleppe, missuguse soodustusi tema ei pea võimalikuks anda enamsoodustatud riigi klauseli põhjal teisele Lepinguosalisele, siis on ta selleks õigustatud, tingimusel, et ta teist Lepinguosalist informeerib, talle ette pannes nimetatud soodustuste nõudmisest loobuda.

Kui Kõrged Lepinguosalised selles küsimuses kokkuleppele ei jõua, loetakse käesolev leping tühistatuks samast päevast, mil küsimusesoleva kolmanda riigiga sõlmitud leping või kokkulepe jõusse astub, millisest tühistumisest teisele Lepinguosalisele tuleb vähemalt kaks kuud ette teatada.

III. Mis puutub artikkel XIII.

Niikaua kui piir Poola ja mõnesuguse naaberriigi vahel mõnesugusel põhjusel suletuks jääb Poola või küsimusesoleva naaberriigi reisijatele või kaupadele, ei loeta Poola Valitsust kohustatuks nimetatud riigi piiril Eestile neid kergendusi andma, mis artikkel XIII. ette nähtud.

Protocole Final.

Avant de procéder à la signature du Traité de Commerce et de Navigation entre l'Estonie et la Pologne, les soussignés Plénipotentiaires sont convenus de ce qui suit:

I. En ce qui concerne les articles II et V.

Il est entendu que les dispositions de l'article II, selon lesquelles les ressortissants des deux Parties Contractantes auront le droit d'ester en justice devant les Tribunaux, sur le pied d'égalité avec les nationaux, de même que les dispositions de l'article V concernant le libre accès des sociétés auprès des Tribunaux, ne s'appliquent pas à l'assistance judiciaire gratuite ni à la dispense de la „cautio judicatum solvi“, ces matières étant réservées pour des accords spéciaux.

De même, les Parties Contractantes sont d'accord que les stipulations de l'article II du présent Traité garantissant le traitement national aux ressortissants des deux Parties Contractantes doivent être entendues de telle manière qu'elles ne dérogent en rien aux lois et ordonnances en vigueur sur le territoire des Parties Contractantes et applicables également à tous les étrangers.

II. En ce qui concerne l'article VIII.

Dans le cas où l'une des Hautes Parties Contractantes aurait l'intention de conclure avec un État limitrophe (outre les cas prévus à l'alinéa 4 de l'article VIII) un traité de commerce ou tout autre arrangement commercial dont elle n'estime pas possible d'accorder les bénéfices en vertu de la clause de la nation la plus favorisée à l'autre Partie Contractante, le droit lui est réservé d'en faire autant à condition d'informer l'autre Partie Contractante en lui proposant de renoncer à réclamer les susdits bénéfices.

Si les Hautes Parties Contractantes ne pouvaient pas arriver à une entente dans cette question, le présent traité sera considéré comme abrogé le jour même de l'entrée en vigueur du traité ou arrangement conclu avec l'État tiers en question, ce dont l'autre Partie Contractante devra être avertie au moins deux mois d'avance.

III. En ce qui concerne l'article XIII.

Aussi longtemps que la frontière entre la Pologne et un des pays limitrophes restera pour une raison quelconque fermée aux voyageurs ou aux marchandises de la Pologne ou du pays limitrophe en question, le Gouvernement Polonais ne sera pas considéré comme tenu d'accorder à l'Estonie sur la frontière dudit pays les facilités prévues par l'article XIII.

On kokku lepitud, et artikkel XX. eeskirjad ei käi Danzigi Vabalinna kodanikkude ega territooriumi kohta.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale protokollile alla kirjutanud.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaris, 19. veebruaril tuhat üheksasada kakskümmend seitse.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Il est entendu que les dispositions de l'article XX ne se rapportent pas aux citoyens et au territoire de la Ville Libre de Dantzig.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Tallinn, en double exemplaire, le 19 février mil neuf cent vingt-sept.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Poola Saadik.
Nr. 37.

Tallinn, 19. veebruaril 1927. a.

Ekstsellents,

Eesti-Poola kaubalepingu läbirääkimiste keskel tõsteti üles küsimus, et Eesti väljaveo huvid võiksid kannatada praegu Poolas sisseveo kohta maksva korralduse tagajärjel.

Kuigi Poola valitsus üldisloomuga põhjustel ei saa loobuda kontingentide individuaalse käsitluse põhimõttest, olen ma enda Valitsuse poolt volitatud Teie, Ekstsellents, kaubalepingu allakirjutamise puhul kinnitama, et Eesti palved Eestist päritolevate kaupade Poolasse sisseveo suhtes leiavad käsitlust kõige suurema heatahtlikkusega. Olen seega veendunud, et ses suhtes ei võiks ettenäha ühtki põhimõtte-likku raskust.

Palun vastu võtta, Ekstsellents, minu väga kõrge lugupidamise kinnituse.

F. Charwat.

Tema Ekstsellents

Härra Dr. Friedrich Akel,
Välisminister.
Tallinnas.

Välisminister.

19. veebruaril 1927. a.

Härra Saadik,

Kinnitades Teie Ekstsellentsile Tema tänase kuupäevaga märgitud noodid kättesaamist, millega Tema Eesti-Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu allakirjutamise puhul minule lahkesti kinnitanud on, et Eesti palved Eestist päritolevate kaupade Poolasse sisseveo kontingentide suhtes leiavad Poola Valitsuse poolt

Ministre de Pologne.
No. 37.

Tallinn, 19 Février 1927.

Excellence,

Durant les négociations sur le traité de commerce esto-polonais on a soulevé la question que les intérêts de l'exportation estonienne pourraient souffrir par suite de la réglementation de l'importation, actuellement en vigueur en Pologne.

Quoique le Gouvernement Polonais, pour des raisons de caractère général, ne pourrait renoncer au principe du traitement individuel des contingents, je suis autorisé par mon Gouvernement de Vous assurer, Excellence, à l'occasion de la signature du traité de commerce, que les requêtes de l'Estonie, concernant l'importation en Pologne des marchandises de provenance estonienne seront traitées avec la plus grande bienveillance. Je suis donc convaincu qu'aucune difficulté principielle en cette matière ne saurait être prévue.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma très haute considération.

F. Charwat.

Son Excellence

Monsieur le Dr. Frédéric Akel,
Ministre des Affaires Etrangères,
à Tallinn.

Ministre des Affaires
Etrangères.

Le 19 février 1927.

Monsieur le Ministre,

En accusant à Votre Excellence réception de Sa note en date de ce jour, par laquelle, à l'occasion de la signature du Traité de Commerce et de Navigation esto-polonais, Elle a bien voulu me donner l'assurance que les requêtes de l'Estonie concernant les contingents pour l'importation en Pologne des mar-

käsitlust kõige suurema heatahtlikkusega ja et ses suhtes ei võiks ette näha ühtki põhimõtte-likku raskust, on mul au teatada, et Eesti valitsus on selle teadaande teatavaks võtnud.

Palun vastu võtta, Härra Saadik, minu kõrge lugupidamise kinnituse.

F. Akel.

Tema Ekstsellents
Härra F. Charwat,
Poola Saadik.
Tallinnas.

chandises de provenance estonienne seront traitées par le Gouvernement polonais avec la plus grande bienveillance et qu'aucune difficulté principielle ne saurait être prévue en cette matière, j'ai l'honneur de Lui faire connaître que le Gouvernement estonien a pris acte de cette déclaration.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

F. Akel.

Son Excellence
Monsieur F. Charwat,
Ministre de Pologne.
Tallinn.

II.

Teedeministeriumi määrus laiaroopalise raudtee jaamade juures asuvate tee- harude nimestiku täiendamise kohta.

Alus: Üldise raudteeseaduse art. 3 (Sead. kogu XII köide I jagu).

Laiaroopalise raudtee jaamade juures asuvate, raudteevalitsuse päralt olevate tee-
harude nimestik täiendatakse järgmiselt:

Teeharu nimetus	Teeharu kasu- taja	Teeharu pikkus km	Jaam, mille juures teeharu asub	Missuguste tariifi §§ järgi võetakse etteandmis- maks
Kulgu	Üldiseks kasutamiseks	3,4	Narva	§ 24

Käesolev määrus hakkab maksma 15. detsembrist 1927 a.

Tallinnas, 5. detsembril 1927 a. Nr. 2553.

Teedeminister Kerem.

Riigiraudteede peadirektor Raudsep.

Tariifinõukogu otsus 25. novembrist 1927 a. kaubaveotariif nr. 24 täiendamise kohta.

(Protokoll nr. 194, p. 9.)

Alus: Tariifinõukogu seadus „R. T.“
nr. 106 — 1923 a. § 8.

Vabariigi Valitsuse poolt 15. mail 1925 a.
vastu võetud kaubaveotariif nr. 24 („R. T.“
nr. 103/104 — 1925 a.) § 24 p. 5 täiendatakse
järgmiselt: „ja Kulgu tee-
harule 250 marka
iga vaguni pealt“.

Käesolev määrus hakkab maksma 15. det-
sembrist 1927 a.

Tariifinõukogu eesistuja
teedeministri abi K. Jürgenson.
Asjaajaja A. Remma.

III.

Harju maavalitsuse teadaanne.

Harju maavalitsus teatab, et Harju maa-
volikogu liige Ado Johanson — põllumeeste
kogude nimekirja järgi — maavolikogu liikme
kohused maha on pannud. Asemele on astunud
sama nimekirja järgi järgmine kandidaat Joosep
Reinholm — Raasiku vallast.

„R. T.“ nr. 100 s. a. ilmunud Harju maa-
valitsuse teadaande õienduseks lugeda all-
kirjas „Maavalitsuse esimees R. Kurik“ ase-
mel „Maavalitsuse esimees R. Kuris“.

Maavalitsuse esimees R. Kuris.

Sekretär Kruusimaa.